

Recykling to jedna z kompleksowych metod ochrony środowiska naturalnego. Jej celem jest ograniczenie zużycia surowców naturalnych oraz zmniejszenie ilości odpadów.

Recykling

Zasadą działania recyklingu jest maksymalne wykorzystanie tych samych materiałów w kolejnych dobrach materialnych i użytkowych, z uwzględnieniem minimalizacji nakładów na ich przetworzenie. Dzięki temu chronione są nie tylko te surowce naturalne, które służą do ich wytworzenia, ale również te, które służą do ich późniejszego przetworzenia.

Rozróżnia się trzy rodzaje recyklingu:

- **Ponowne zastosowanie** - powtarzające się zastosowanie materiału lub produktu w tym samym celu (np. bieżnikowanie opon, butelki na wymianę);
- **Dalsze zastosowanie** - użycie odpadów do nowych zastosowań po odpowiedniej przeróbce fizycznej, che-

micznej lub biologicznej (np. granulacja zużytych tworzyw sztucznych i opon, gdzie granulaty jest stosowany jako wypełniacz w materiałach budowlanych);

- **Ponowne użytkowanie** - odzyskiwanie odpadów chemicznych ze śmieci i ponowne wprowadzenie ich do produkcji (np. użycie wraków samochodowych w stalowniach).

Przetwarzając surowce wtórne ograniczamy wykorzystanie surowców pierwotnych, co przyczynia się do ochrony naturalnych zasobów. Odzyskiwanie i przetwarzanie redukuje także ilość odpadów, tym samym ilość miejsca na składowiskach. Wreszcie, wykorzystywanie surowców, które są nośnikami energii, jest elementem jej oszczędnego gospodarowania. Podstawową zasadą recyklingu jest maksymalizacja ponownego wykorzystania tych samych materiałów, przy najmniejszym nakładzie surowcowym i energetycznym potrzebnym do ich przetworzenia.

Co nadaje się do recyklingu?

Śmieci wytworzone w domach powinny być zbierane w gospodarstwach domowych i przekazywane do oznakowanych pojemników, z zachowaniem podziału na rodzaj materiałów. Odpady komunalne nadające się do przetworzenia można podzielić na 3 podstawowe grupy: papier, tworzywa sztuczne i metal, szkło.

Papier jest produkowany na świecie w ilości 318 mln ton rocznie. Wykorzystanie makulatury ogranicza eksploatację drewna pochodzącego z lasów. Tona makulatury pozwala oszczędzić 17 drzew. Przetwarzając makulaturę oszczędzamy wodę, zmniejszamy zanieczyszczenie powietrza przez papiernię oraz zyskujemy miejsce na składowiskach. Powtórne wykorzystanie tony papieru to oszczędność

1476 litrów ropy, 26 tys. litrów wody i 7 m³ miejsca na składowisku.

Produkcja papieru z makulatury oznacza zmniejszenie zużycia energii o 75%, redukcję zanieczyszczenia powietrza o 74% a ilości ścieków przemysłowych o 35%. Zbiórka papieru i makulatury jest prowadzona przy pomocy pojemników lub worków w kolorze niebieskim.

Tworzywa sztuczne, pozyskiwane z przerobu ropy naftowej, są groźne dla środowiska naturalnego, gdyż proces ich rozkładu wynosi nawet kilka tysięcy lat. Porzucone, niezagospodarowane odpady uwalniają toksyczne substancje, które następnie przenikają do gleb i wód gruntowych. Niebezpieczne jest również samodzielne spalanie tworzyw sztucznych, z uwagi na uwalnianie substancji trujących. Dlatego ważne jest przetwarzanie plastiku.

W Polsce w skali roku na wysypiska trafia ponad 100 tys. ton samych butelek plastikowych, z czego odzyskuje tylko 140 ton. Opakowania PET można przetwarzać na włókna i przędze, folie, oleje opałowe, a nawet meble. Zbiórkę tworzyw sztucznych prowadzi się za pomocą pojemników lub worków w kolorze żółtym.

Odpady aluminiowe nadają się w całości do recyklingu. Proces można przeprowadzać wielokrotnie bez strat w jakości materiału.

W Polsce recykling opakowań aluminiowych stoi na wysokim poziomie. W ubiegłym roku osiągnął 67%, co jest wynikiem wyższym od wymaganego. Wykorzystanie odpadów aluminiowych to korzyść ekologiczna, gdyż produkcja aluminium ze złóż boksytu wiąże się ze skażeniem gleby, wód i powietrza. Poprzez odzysk i recykling aluminium, zanieczyszczenie powietrza zmniejsza się o 95%, wód o 97%, a zużycie energii jest zredukowane o 95%. Metale są zbierane również do pojemników lub worków w kolorze żółtym.

Szkło jest doskonałym surowcem wtórnym, z uwagi na

to, że może być przetworzone bezstratnie na identyczne opakowanie, jakim było poprzednio. Mimo że odpady szklane nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla środowiska, ich ponowne wykorzystanie niesie za sobą korzyści ekologiczne.

Wykorzystanie stłuczki szklanej niweluje poziom emisji dwutlenku węgla i trujących związków, towarzyszących produkcji szklanych opakowań. Wpływa także na zmniejszenie ilości odpadów tego typu na wysypiskach. Zbiórkę szkła prowadzi się za pomocą pojemników lub worków w kolorze białym i zielonym.

Zasada 3R

Należy zwrócić uwagę na problemy związane z produkcją odpadów w Polsce i na świecie, i uświadomić sobie w jaki sposób poprzez proste zmiany nawyków każdy z nas może zmniejszyć ilość produkowanych przez siebie odpadów. Ciągły wzrost ilości odpadów jest jednym z głównych problemów środowiskowych współczesnego świata. Jak wskazują badania przeprowadzone przez Europejską Agencję Ochrony Środowiska, kraje członkowskie UE wytwarzają rocznie ok. 1,3 miliarda ton odpadów. Dużą część z nich stanowią opakowania.

3R czyli Reduce - Reuse - Recycle kolejno oznaczają: Ograniczajmy zużycie odpadów - Używajmy wielokrotnie - Odzyskujmy. Zasada 3R promuje zdrowy dla środowiska styl życia, konsumpcji dóbr i traktowania odpadów. Kolejność tych wyrazów nie jest przypadkowa. Największe korzyści dla środowiska niesie ograniczanie nadmiernej konsumpcji oraz wielokrotne użycie - czyli jak najpóźniejsze uznanie produktu za odpad. Wreszcie ich odzyskiwanie pomaga ograniczyć obciążenia środowiska związane z pozyskaniem produktu z surowców pierwotnych i wspomnianą wcześniej akumulacją odpadów.

Projekt pod nazwą: „Cykl artykułów nt. gospodarki odpadami” realizowany jest przez Związek Gmin Zagłębia Miedziowego

Strona dofinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu